FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN

fremsat den 8. december 1987 *

Høje Domstol.

På grundlag af udvælgelsesprøve CC/D/2/81, hvorom der blev givet meddelelse den 1. september 1981, og som vedrørte en stilling som chauffør for et medlem af Revisionsretten, blev Rousseau ved beslutning af 28. oktober 1981 ansat som tjenestemand på prøve i en stilling som chauffør i lønklasse D 3, løntrin 1, som tjenstgørende for (»avec affectation auprès«) et medlem af Revisionsretten. Han blev med virkning fra 1. maj 1982 fastansat som chauffør »for« et medlem af Revisionsretten. Han arbejdede som chauffør for et af Revisionsrettens medlemmer og oppebar i denne stilling foruden sin løn en fast overarbejdsbetaling i overensstemmelse med en ordning, der er indført i henhold til artikel 3 i tjenestemandsvedtægtens bilag VI.

Ved beslutning 85-12 af 16. september 1985 besluttede Revisionsretten at henlægge samtlige chaufførstillinger under formandens ressort (»secteur présidence«) pr. samme dato. Samme dag traf Revisionsrettens formand en beslutning med virkning fra 16. september 1985, hvorved Rousseau's placering (»affectation«) blev ændret, idet han overførtes fra vedkommendes medlems kabinet til formandens ressort. Den 18. september 1985 besluttede formanden, at Rousseau med virkning fra den 16. september 1985 »stilles til rådighed... for (det samme medlems) kabinet... for en ubestemt periode, dog ophørende uden videre ved udløbet af vedkommende medlems embedsperiode« (»mis à disposition... auprès du cabinet de (le même membre) ... pour une période indéterminée ne pouvant en ancun cas excéder le mandat du membre«). Rousseau oppebar fortsat uden afbrydelse den faste overarbejdsbetaling i henhold til artikel 3 i vedtægtens bilag VI.

Den 25. november 1985 protesterede otte af medlemmernes chauffører, heriblandt Rousseau, og gjorde herved gældende, at den trufne beslutning ikke var i overensstemmelse med stillingsbeskrivelsen i meddelelsen om den udvælgelsesprøve, på grundlag af hvilken de var blevet ansat, og at de som følge af denne beslutning ville miste den faste overarbejdsbetaling, medmindre de faktisk arbejdede som direkte tilknyttet kabinettet for et medlem af Revisionsretten. Efter at det som svar på denne skrivelse var blevet meddelt, at chaufførerne kun kunne indgive individuelle henvendelser, tilstillede Rousseau den 13. december 1985 formanden et dokument, der angiver at være en »ansøgning«, og hvori der henvises til vedtægtens artikel 90, stk. 1. Parterne havde derefter nogle drøftelser, men der fremkom ingen skriftlig besvarelse, og ansøgningen (eller klagen, hvis der — som hævdet af sagsøgeren — var tale om en sådan) blev betragtet som afslået den 13. april 1986.

Rousseau har herefter indbragt nærværende søgsmål mod Revisionsretten, hvorunder han påstår annullation af

— Revisionsrettens beslutning nr. 85-12 af 16. september 1985, hvorved chaufførstillingerne organisatorisk blev henlagt under formandens ressort,

* Oversat fra engelsk.

— Revisionsrettens formands beslutning af 16. september 1985, hvorved Marc Rousseau i medfør af beslutning nr. 85-12 blev placeret under formandens ressort, og

— om nødvendigt Ansættelsesmyndighedens stiltiende afslag på den administrative klage, som sagsøgeren indgav den 13. december 1985 i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2.

Sagsøgeren har i første række gjort gældende, at tjenestemandsvedtægten er tilsidesat. Hans omplacering skete ikke med henblik på besættelse af en ledig stilling og er derfor i strid med vedtægtens artikel 4. Han blev ikke ansat i betydningen i artikel 7, stk. 1, idet han hverken blev udnævnt i eller forflyttet til en stilling. Følgelig kan sagsøgeren ikke fratages den faste godtgørelse for overarbejde, der tilkom ham som chauffør for et medlem i henhold til den ordning, der er indført med hjemmel i bilag VI. Ændringen med hensyn til hans ret til den omhandlede godtgørelse og risikoen for, at den falder bort, såfremt han ikke længere tjenstligt er tilknyttet et medlem, krænker princippet om velerhvervede rettigheder.

Revisionsretten har først anført, at søgsmålet skal afvises. Sagsøgeren har ingen beskyttelsesværdig interesse, eftersom: a) han til enhver tid kan placeres i en anden stilling ved institutionen efter dennes skøn, b) hans arbejdsopgaver faktisk er forblevet uændret, og c) han fortsat oppebærer den faste godtgørelse og stadig vil modtage den, så længe han er chauffør for et medlem. Endvidere har Revisionsretten ikke på noget tidspunkt fået forelagt en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, men blot en ansøgning efter artikel 90, stk. 1, hvorfor sagsøgerens søgsmål i henhold til artikel 91, stk. 2, ikke kan antages til påkendelse af Domstolen.

Ved den første af disse indsigelser sammenblandes i et vist omfang formalitetsspørgsmålet med sagens realitet; det er ikke en betingelse for at admittere søgsmålet, at sagsøgeren godtgør, at der skal gives ham medhold, for så vidt angår realiteten.

Sagsøgeren har anført, at han ikke efter reglerne kan forflyttes fra en stilling, der er knyttet til et medlem, til en stilling under formandens ressort (herunder hører Revisionsrettens almindelige administrative funktioner), idet han blot står til rådighed for et medlem for en ubestemt periode, dog ikke længere end vedkommende medlems embedsperiode. Mens sagsøgeren i stillingen som fastansat chauffør for et medlem har ret til en fast overarbejdsbetaling (i hvert fald så længe ordningen herom gælder), risikerer han for eftertiden, at hans tjeneste som chauffør for et medlem bringes til ophør, og at han mister den faste overarbejdsbetaling.

Efter min mening kan sagsøgeren med føje føre en sag på grundlag af disse anbringender. Det er herved ikke nødvendigt, at han beviser, at han aktuelt har lidt et økonomisk tab (sagerne 17/78, Deshormes mod Kommissionen, Sml. 1979, s. 189, jfr. s. 197, og 7/77, Von Wüllerstorff und Urbair mod Kommissionen, Sml. 1978, s. 769, jfr. s. 779). Forudsat at hans retlige betragtninger er korrekte, ses det, at han har mistet sikkerheden for at beholde ydelsen (samt

den position, som man vel med sagsøgeren kan betragte som privilegeret, nemlig at køre for én person frem for at gøre tjeneste inden for en pool). Nærværende sag er ganske forskellig fra sag 204/85 (Stroghili mod Revisionsretten, Sml. 1987, s. 389), hvor det påståede tab og den angiveligt berørte interesse var langt mere fjerntliggende.

Jeg må herefter forkaste anbringendet om, at sagsøgeren ikke har tilstrækkelig søgsmålsinteresse.

For så vidt angår formen for den skrivelse, som sagsøgeren fremsendte den 13. december 1985, bemærkes, at Revisionsretten har ret i, at denne notits ikke henviser til vedtægtens artikel 90, stk. 2, og at den ikke anvender ordet »klage«.

Dokumentet blev imidlertid tilsyneladende affattet af Rousseau selv og var foranlediget af den (efter min mening) urigtige oplysning om, at der ikke kan indgives andragender m.v. i fællesskab. Eftersom søgsmål kan indbringes i fællesskab for Domstolen (hvilket hyppigt forekommer), ses det ikke, hvorfor fælles ansøgninger og klager ikke skulle kunne indgives, forudsat at det fremgår af de respektive dokumenter, at der er tale om individuelt berørte personer.

Henset til omstændighederne i den konkrete sag — nemlig at de omhandlede beslutninger allerede var truffet, og at sagsøgeren næppe havde udsigt til at komme igennem med en begæring om udsættelse af beslutningerne — anser jeg det ikke for rimeligt at se alt for formalistisk på dette konkrete dokument. Sagsøgeren har heri angivet klagen tilstrækkeligt præcist; i lyset af Domstolens afgørelser navnlig i sag 30/68 (Lacroix mod Kommissionen, Sml. 1970, s. 57; org. ref. Rec. 1970, s. 301, jfr. s. 309, præmis 4), 79/70 (Müllers mod Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Sml. 1971, s. 161; org. ref. Rec. 1971, s. 689, 697, præmis 15), 191/84 (Barcella mod Kommissionen, Sml. s. 1541, 1552, præmis 12), i de forenede sager 146 og 431/85, Diezler mod Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Sml. s. 4283, 4314, præmis 8), og navnlig i sag 54/77 (Herpels mod Kommissionen, Sml. 1978, s. 585, 600), i hvis præmis 47 det udtales: »Eventuelle klager er ikke underlagt nogen formkrav, og administrationen skal, som Domstolen gentagne gange har udtalt, ved sin fortolkning og forståelse af klagernes indhold anvende al den omhu, som en stor og veludstyret institution skylder klageberettigede, herunder de ansatte« — jeg endvidere tilbøjelig til at betragte notitsen af 13. december 1985 som en klage, og det er herved uden betydning, om chaufførernes kollektive henvendelse kan betragtes som indeholdende en særskilt ansøgning fra Rousseau, der er blevet afslået af Revisionsretten.

Efter min mening må de indledningsvis fremsatte formalitetsindsigelser i sagen derfor forkastes.

I sag 69/83 (Lux mod Revisionsretten, Sml. 1984, s. 2447, 2463), har Domstolen under henvisning til tidligere praksis understreget, at Fællesskabets institutioner har »et vidt skøn ved organisationen af deres tjenestegrene, alt efter de opgaver, som er overdraget dem, og — under hensyntagen til disse opgaver — ved placeringen af det personale, som de har til rådighed, dog på den betingelse, at denne placering sker i tjenestens interesse og med respekt af stillingernes ækvivalens«.

Samtidig med anerkendelsen af denne skønsbeføjelse har Domstolen imidlertid fastslået, at der skal findes en balance mellem tjenestens interesser og tjenestemandens rettigheder og interesser. I de forenede sager 161 og 162/80 (Carbognani mod Kommissionen, Sml. 1981, s. 543, jfr. s. 562) udtalte Domstolen således, at »som Kommissionen selv har anerkendt ved en fast praksis, som kommer til udtryk i de omtvistede retsakter, er afgørelser om omplaceringer, efter samme regler som forflyttelser, hvad angår sikringen af de pågældende tjenestemænds lovlige rettigheder og interesser, undergivet bestemmelserne i vedtægtens artikel 7, stk. 1, især i den forstand, at tjenestemændenes omplacering kun kan ske under hensyn til tjenestlige synspunkter og under iagttagelse af stillingernes ligeværd«.

I de forenede sager 33 og 75/79 (Kuhner mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 1677, 1697), henviste Domstolen på ny til balancen mellem tjenestemandens rettigheder og institutionens interesser og rettigheder. Domstolen anførte: »Denne balance betyder især, at myndigheden ved afgørelsen om en tjenestemands situation i forbindelse med hans placering, i det foreliggende tilfælde i en bestemt stilling, tager alle de forhold i betragtning, som kan antages at være bestemmende for dens afgørelse, og hermed tager hensyn ikke blot til tjenestens interesse, men også til vedkommende tjenestemands interesse«.

Sagsøgeren har ret i anbringendet om, at der konkret ikke var tale om udnævnelse eller forfremmelse i eller forflyttelse til en ledig stilling i vedtægtens artikel 4's forstand, og heller ikke »ansættelse« i en stilling som omhandlet i vedtægtens artikel 7. Forholdet er i realiteten, at selve stillingen som led i en omorganisering blev henlagt under formandens ressort. Der findes ikke længere stillinger, der er knyttet til et bestemt medlems kabinet. Det bør tillige nævnes, at vedtægten ikke udtrykkeligt anvender ordene »stillet til rådighed«, undtagen i artikel 37 i forbindelse med en tjenestemands midlertidige tjeneste i en stilling ved en anden institution eller et andet organ med tilknytning til Fællesskabet, hvilket ikke foreligger i nærværende sag. Der er således ikke tale om en formel, vedtægtsmæssigt reguleret foranstaltning som »forflyttelse« eller »ansættelse«.

I det omfang, hvori Rousseaus lovlige interesser og rettigheder ikke blev krænket ved den omhandlede omorganisering, mener jeg ikke, at han kan kritisere omorganiseringen i sig selv. Spørgsmålet er, om de nævnte interesser og rettigheder er blevet krænket.

Hvis sagsøgeren oprindeligt var blevet ansat som almindelig chauffør, om end faktisk placeret som chauffør for et medlem, ville han efter min mening ikke med rimelighed kunne klage, såfremt der — under i øvrigt uændrede omstændigheder — blev pålagt ham anden chaufførtjeneste, selv om dette indebar, at han mistede visse rettigheder eller privilegier, som han havde som chauffør for et medlem.

I henhold til meddelelsen om ledig stilling og meddelelsen om udvælgelsesprøven var der blot tale om en »stilling« som »chauffør, D 3/2« og det anførtes nærmere i afsnittet »Arbejdsopgavernes art«, at der var tale om en chauffør for et medlem af Revisionsretten.

Tilsyneladende blev begge disse stillingsbetegnelser imidlertid anvendt såvel ved sagsøgerens ansættelse på prøve som ved fastansættelsen. Det fremgår klart af beslutningerne herom, at sagsøgeren reelt og formelt blev ansat som chauffør for et medlem, og at han blev fastansat i en sådan stilling. Måske — jeg skal dog ikke kunne sige det —

er chaufførtjeneste for en enkelt person noget bedre og mere tilfredsstillende end at stå til rådighed for forefaldende chaufførarbejde. Der er her tale om et moment, der markerer forskellen mellem specialiseret, henholdsvis almindeligt arbejde, uden at jeg dog tillægger dette forhold alt for stor betydning. Derimod er det væsentligt, at Revisionsretten på ansættelsestidspunktet allerede havde indført en ordning med faste beløb for overarbejde i henhold til artikel 3 i bilag VI. Rousseau vidste på tidspunktet for sin ansættelse, at dette beløb indgik i hans vederlag. Han var således fra første færd ansat som chauffør for et medlem og oppebar herved ud over sin løn den faste overarbejdsbetaling.

Efter min opfattelse er sagsøgeren som følge af overførelsen af hans stilling til formandens ressort — der som anført i beslutning nr. 85-12 skete for at gøre det muligt efter behov »midlertidigt« at stille chaufførerne til rådighed for medlemmerne for en periode, der ikke kunne overstige disses embedsperiode, og hvorved den faste godtgørelse kun ville blive betalt for den tid, hvorunder den pågældende faktisk stod til rådighed for et medlem — blevet frataget retten til at være chauffør for et medlem og til fortsat at få udbetalt den faste overarbejdsbetaling. Efter min opfattelse var Revisionsretten ikke i nærværende sag beføjet til at foretage en sådan disposition. Revisionsretten tog ikke fornødent hensyn til sagsøgerens lovlige rettigheder og interesser.

Den her forsvarede opfattelse er ikke i modstrid med, at medarbejderne kan placeres i andre stillinger eller tildeles andre opgaver end dem, de hidtil har udført, forudsat at de pågældende ikke degraderes. Der foreligger i nærværende sag det særlige forhold, at sagsøgeren under hele den her relevante periode oppebar en fast overarbejdsbetaling, der svarer til en tredjedel af grundlønnen, og at denne ydelse som følge af de trufne beslutninger nu er blevet usikker, idet arten af det arbejde, som sagsøgeren udfører på et givet tidspunkt, er bestemmende for, om beløbet oppebæres.

Det anførte betyder heller ikke, at Rousseau nødvendigvis kan kræve den faste overarbejdsbetaling uden nogen tidsbegrænsning. Spørgsmålet er ikke blevet drøftet, og jeg skal derfor kun angive en rent foreløbig opfattelse; umiddelbart er det imidlertid min opfattelse, at fast godtgørelse, der udbetales i henhold til artikel 3 i bilag VI, vil (efter den nævnte bestemmelse) kunne ydes alene for et bestemt tidsrum og derefter afvikles. Min stillingtagen i nærværende sag hviler alene på den betragtning, at eftersom medlemmernes chaufførerer er omfattet af ordningen vedrørende den faste godtgørelse, er Rousseau berettiget til godtgørelsen.

Efter min mening er den med administrative hensyn begrundede overførelse af stillingen fra medlemmets kabinet til administrationen ikke nødvendigvis utilstrækkeligt begrundet, forudsat at en chauffør, der er blevet ansat hos et medlem, ved udførelsen af sine arbejdsopgaver forbliver omfattet af de gældende ordninger — selv om det måske var enklere at lade stillingen forblive under medlemmets kabinet. En disposition, hvorved tjenesten som chauffør for et medlem ændres således, at chaufføren lejlighedvis og for en kortere periode kan være chauffør for et medlem, men ligeså vel kan få pålagt

helt andre chaufføropgaver, hvorunder han ikke oppebærer den faste godtgørelse for overarbejde, indebærer imidlertid efter min opfattelse en ændring vedrørende stilling og arbejdsopgaver, der ligger uden for Revisionsrettens beføjelser.

Revisionsretten har anført, at den omhandlede beslutning ikke alene blev truffet i tjenestens interesse, men også af hensyn til chaufførerne selv, og den har anført eksempler, der skal vise, at disse sidste hensyn foreligger (jeg tillader mig dog at tvivle herpå). Hvad der i så henseende i det hele anføres, har muligvis betydning for spørgsmålet, om de foretagne ændringer var tjenstligt begrundet; men man kan ikke på dette grundlag tilsidesætte rettigheder og lovlige interesser, som Rousseau med føje kunne kræve respekteret.

Nærværende sag kan umiddelbart synes at være en storm i et glas vand, idet Rousseau har modtaget og fortsat vil modtage ydelsen, så længe han kører for et medlem. Efter min opfattelse bør Domstolen imidlertid give Rousseau medhold i påstanden om annullation af den beslutning, der er truffet i forhold til ham. På grund af den indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige bestemmelser i beslutning nr. 85-12 bør beslutningen efter min mening annulleres i det hele såvel som beslutningen af 16. september 1985, hvorved Rousseau blev placeret under formandens ressort. Det vil herefter påhvile Revisionsretten at tage stilling til, hvilke foranstaltninger den — om fornødent — skal træffe. Som sagen konkret foreligger, finder jeg det ikke nødvendigt, at den stiltiende afvisning af klagen annulleres; derimod mener jeg, at Rousseau bør tilkendes sagens omkostninger.